

Sterke opening

Conventies & Systemen

Hoe verder na 2♣?

Frans Borm en Marijke van der Pas

Waarom pas je op 3♥? Ik heb met 2♣ geopend, dat is mancheforcing! De beschimpte zoekt een weerwoord: 'Ik heb met nul punten al twee keer geboden, ik kan niet aan de gang blijven.'

Omdat u die heel sterke handen maar zelden tegenkomt, is het vervolg na zo'n opening eigenlijk vaak niet goed afgesproken. BRIDGE is op zoek gegaan naar iemand die zijn licht daarover kan laten schijnen, maar iedereen is druk druk druk. Na het zoveelste 'nee' hebben wij maar besloten zelf de koe bij de hoorns te vatten. We installeren ons achter een flinke stapel leerboeken, een thermoskan koffie, een schaal broodjes en gaan op onderzoek.

De 2♣-opening

Het valt ons op dat 'Acol 2000' van Sint en Schipperheijn, 'Acol Plus' van Heemskerk en Willemsens, 'Bieden met Berry' van Berry Westra en 'Biedermeijer' van Chris Niemeijer het allemaal weer net even anders doen.

Onze 2SA-opening belooft 20-21 punten. Omdat we 2♦, 2♥ en 2♠ willen vrijhouden voor zwakke openingen zoals Multi en Muiderberg, kiezen we een 2♣-opening die daar goed bij past.

Onze 2♣ is mancheforcing, semiforcing of een (semi-)evenwichtige hand met 22-23 of 26-27 punten. Met een 24-25 sans-atouhand openen wij 2♦ en herbieden 2SA. Deze indeling van de evenwichtige handen is gekozen om de 2♦-opening te ontlasten. Voor een effectief gebruik van de Multi moet de partner van de openaar snel naar het drienniveau kunnen springen met bijvoorbeeld 3-3 in de hoge kleuren. Als de openaar dan een sterke verdeelde hand heeft, frustreert zo'n sprong het bieden. De kans daarop is klein als u een zeer sterke variant in 2♦ stopt. Wij vinden Acol Plus als medestander voor deze indeling. Speelt u 2♦/♥/♠ als semiforcing dan kunt u rustig doorlezen. U schrapte te zijner tijd een paar alinea's.

Wat hebt u precies nodig om 2♣ te mogen openen? Een evenwichtige hand met 22-23 (of 26-27) punten lijkt geen uitleg nodig te hebben. Toch is het zinnig voor de vereisten van de verdeling niet zo streng te zijn als bij een 1SA-opening. Een hand met een secce hon-

neur, een vijfkaart in een hoge of een zeskaart in een lage kleur 'verkoopt' u als evenwichtig omdat het vervolg na uw sans-atoutherbieding zo lekker loopt. Tel voor een goede vijfkaart wel één punt en voor een goede zeskaart twee punten extra en trek voor een secce honneur een punt af. Voorbeelden van een 2♣-opening die u biedt als 22-23 evenwichtig:

♠ AB	♠ H
♥ H3	♥ AH8
♦ A107	♦ HV107
♣ AHV1054	♣ AVB72

Welke handen zijn nog meer mooi genoeg? Het is een fabeltje dat u voor een 2♣-opening minstens 23 punten nodig hebt. Kijk eens naar deze handen:

♠ 4	♠ -	♠ -
♥ AHV9762	♥ AHV976	♥ AHVB976432
♦ A	♦ AVB1097	♦ 54
♣ HVB5	♣ 2	♣ 7

Met al deze handen wilt u wel 4♥ spelen, ongeacht wat partner op tafel legt. Met de eerste

FOTO: PETER OEY

TIP VAN ACOL PLUS:

'Het 2SA-antwoord op 2♣ bestaat niet.'

hand opent u om die reden met 2♣. Dat zou ook kunnen met de tweede hand, maar er is een goede reden dat niet te doen. U hebt maar zestien punten. Dat is op zich niet zo erg, maar de tegenpartij heeft dan ook punten en stel u voor dat de linkertegenstander 2♠ volgt en rechts daarna 4♠ knalt. Daar zit u dan met uw fraaie 6-6. Er is geen enkele ga-

rantie dat 4♠ down gaat en u hebt geen idee welke kleur u moet prikken op vijfenniveau. Om die reden is het handiger de tweede hand te openen met 1♥. Als nu de tegenpartij al in 4♠ zit als u weer aan de beurt bent, kunt u 5♦ bieden en hebt u uw hand redelijk omschreven. Met zo'n verdeling hoeft u ook niet bang te zijn dat er op 1♥ wordt rondgepast: de andere spelers hebben óók lange kleuren!

Ook de derde hand is qua slagen goed genoeg voor een 2♣-opening, maar dat is om een andere reden onverstandig. Er kan een manche of zelfs slem voor de tegenpartij in zitten. Partner verwacht een heel ander soort hand en zal met twee verdedigende slagen snel hun contract doubleren. Hij zal teleurgesteld zijn als u geen enkele slag meebrengt. Het is beter af te spreken dat u met uw 2♣-opening minstens drie verdedigende slagen garandeert. Met een dichte tienkaart harten hebt u niet eens één verdedigende slag.

Wat u dan wel moet doen met een dichte tienkaart is een andere zaak. Een dichte tienkaart komt zo zelden voor dat het niet zinnig is daar afspraken over te maken. Elk bod kan goed of fout uitpakken. Open 4♥, 5♥ of zelfs 6♥. Er zijn ook zielen die eerst een rondje passen. Het verhaal gaat, dat er na een pas op een tienkaart een keer werd rondgepast. De speler met de dichte tienkaart na de rondpas tot zijn partner: 'Wat had je?' Antwoord: 'Niet veel bijzonders: drie kale azen.'

U hebt een mancheforcing hand als u tegenover een doubleton troef en een vrouw in een zijkleur de manche kunt maken. U moet wel minstens drie verdedigende slagen hebben. Met een extreme tweekleurenhand is het meestal beter op éénenniveau te beginnen om biedruimte te sparen.

Een semiforcing hand bevat altijd één lange kleur en u hebt voldoende als u tegenover een fitje en een aas of heer de manche kunt maken. U moet dus ongeveer negen slagen in handen hebben.

Wij strekken even de benen en zetten nog een pot koffie terwijl u deze opgaven maakt.

A	B	C
♠ A	♠ AHVB986	♠ AV9743
♥ A3	♥ 3	♥ AH
♦ VB6	♦ 4	♦ 75
♣ AHVB876	♣ VB109	♣ HV6 ▶▶▶

FOTO: PETER OEY

D	E	F
♠ AV 10 4	♠ AHB 10 8	♠ AVB 10 8 7 6
♥ V 3	♥ A 6	♥ 6
♦ A 3	♦ HVB 9 7	♦ AH
♣ AHV 5 4	♣ 6	♣ VB 3

Wat is uw openingsbod op deze handen? Antwoorden op pagina 54.

Het antwoord op 2♣

De geur van verse koffie lokt ons weer naar binnen. Over naar de antwoorden. We zien dat in veel boekjes voor beginners staat dat u met 2♦ moet afwijzen, 0-7 punten. Vanaf acht punten biedt u 'positief'.

Wij zijn daar geen voorstander van. Laat partner maar vertellen hoe zijn hand er uitziet. Stel dat u met acht of negen verdwaalde punten 2SA antwoordt. Wat moet partner bieden met zijn 22-23 punten? Als hij 3SA biedt, is alle biedruimte voor verder onderzoek verdwenen en zit het contract bovendien in de verkeerde hand. Speel 2♦ als afwachtbod. Het betekent: ik heb geen goed bod. Alleen na 2♦ kan het bieden in een aantal gevallen nog eindigen in een deelscore, na elk ander antwoord is de situatie mancheforcing.

Wanneer hebt u dan wel een positief bod? In Biedermeijer, Bieden met Berry en Acol Plus staat dat u op tweenniveau (2♥/♠) mag bieden als u in die kleur een vijfkaart met twee tophonneurs bezit. Voor een antwoord op drienniveau (3♣/♦) – die biedingen nemen nog meer biedruimte weg – hebt u een zeskaart nodig met minstens twee tophonneurs en minstens acht punten. Voor een sprongantwoord zoals 3♥ en 3♠ over 2♣ zijn de vereisten volgens Acol Plus gelijk aan die van 3♣/♦. Wij vinden dat te slap. De kleur moet stáán en speelbaar zijn tegenover een singleton, dus ♥HVB964 of ♠AVB1064. Met een matiger zeskaart biedt u eerst 2♥/♠ en herhaalt u later de kleur.

Acol Plus laat over 2♣ het antwoord van 2SA weg. Daar zijn wij het helemaal mee eens.

2SA bestaat niet. Tegenover 8-10 verdeelde punten is het net wel of net geen slem. U kunt beter alle biedruimte benutten en partner eerst aan het woord laten.

Zelfs met deze afspraken neemt u vaak kostbare biedruimte weg. Stel u biedt 2♠ met ♠AV975 en partner heeft een verdeelde hand met 22-23 punten. Met een schoppenfit bij partner zit het contract al in de verkeerde hand. Het is altijd beter om de sterke hand niet op tafel te etaleren. Partner moet met schoppenfit eerst zijn hand omschrijven en dat kan misverstanden over de troefkleur geven. Na 2♣-2♦-2SA-3♥ bent u op bekend terrein. Aarzelend scharen wij ons achter de leerboeken, maar geven als advies mee niet te snel 2♥ of 2♠ te bieden.

Wij gaan ons voorbereiden op het verdere bieden, terwijl u de antwoorden doorneemt in deze opgaven.

G	H	I
♠ 10 6 4 3	♠ AV 7 2	♠ HB 9 8 5
♥ 9 4 3 2	♥ AB 8 2	♥ 6 5
♦ B 8	♦ 7 4	♦ H 7
♣ V 6 2	♣ V 10 9	♣ B 9 7 4
J	K	L
♠ 3	♠ 6 4	♠ 6 5 4
♥ 10 6 4	♥ HVB 10 8 7 5	♥ AV 4 3 2
♦ AVB 8 7 5	♦ 8 7 4	♦ 6 5
♣ V 6 4	♣ 3	♣ 10 8 3

U zit zuid en moet antwoorden op een 2♣-opening van noord. Antwoorden op pagina 54.

Verder na 2♣-2♦

De meeste leerboeken houden hier op met de theorie. Toch valt er nog veel te zeggen over het vervolg. In Acol Plus vinden we de meeste antwoorden. We hebben gezien dat het 2♦-antwoord vooral economisch is. De openaar heeft alle ruimte zijn hand te omschrijven. De herbieiding van 2SA belooft 22-23 punten. Uiteraard speelt u na 2♣-2♦-2SA precies dezelfde antwoorden als na een 2SA-opening.

3♣ is dus Stayman of beter nog, Niemeijer. 3♦ en 3♥ zijn transfers. U kunt uw kennis van deze antwoorden even opfrissen in BRIDGE van juli/augustus 1999.

West	Noord	Oost	Zuid
-	2♣	pas	2♦
pas	2SA	pas	??

Als zuid tegenover 22-23 punten geen manche ziet, mag hij op 2SA passen. Hij heeft dan een vlakke hand (4-3-3-3 of 4-4-3-2) met nul, één of twee punten. Bedenk wel dat een nulpunter met een zeskaart harten of schoppen al genoeg kan zijn voor de manche.

	♠ A 6 4	
	♥ HV 6 4	
	♦ AVB	
	♣ AH 9	
	N	
??	W O	??
	Z	
	♠ 9 8 7 5 3 2	
	♥ 8 5	
	♦ 9 3	
	♣ 10 3 2	

Noord heeft geen bijzonder mooie hand voor zijn bieden, toch heeft 4♠ genoeg kansen. Zuid geeft na 2SA een transfer en hoogt 3♠ op naar 4♠. Elke start is welkom. Met de troeven 2-2 zijn er meestal tien slagen. Ook met de troeven 3-1 is het contract niet kansloos.

Met een herbieiding van 3♣/♦ geeft de 2♣-openaar minstens een goede zeskaart aan en minstens negen slagen. De hand is onevenwichtig, een 6-3-3-1, een 6-4-2-1, een 7-3-2-1 of iets dergelijks. Met een 6-3-2-2 verdeling is het beter de hand te verkopen als een evenwichtige hand en 2SA, 2♣, of 2♦ te openen afhankelijk van de puntenkracht.

Na 3♣/♦ biedt de antwoorder zijn stoppers. Bedenk wel dat hij móét bieden. Het opvolgende bod dient daarbij als noodbod. Met een lage kleur als slagenbron en minstens negen slagen zal 3SA vaak het contract worden. Veel paren spreken daarom af dat er na het ontbreken van een stop op 4♣ of 4♦ gepast mag worden. Dat is dan het tweede biedverloop waarin u na een 2♣-opening onder de manche mag passen.

	♠ H 6	
	♥ 3 2	
	♦ AHV 10 9 5 4	
	♣ AH	
	N	
??	W O	??
	Z	
	♠ V 10 8 4	
	♥ 7 5 4	
	♦ 8 3	
	♣ 10 7 4 3	

West	Noord	Oost	Zuid
-	2♣	pas	2♦
pas	3♦	pas	3♠
pas	4♦	pas	pas
pas			

Zuid belooft met 3♠ een stop in schoppen. Met die informatie besluit noord dat 4♦ voorlopig hoog genoeg is en zuid sluit ►►►

Afspraken bij 2♣-opening

Bijna alle sterke handen opent u met 2♣: mancheforcing, semiforcing (negen slagen) of 22-23/26-27 evenwichtig. Open 24-25 evenwichtig met 2♦.

In 2♣ zitten:

- mancheforcing éénkleurenhand
  - mancheforcing tweekleurenhand
  - semi-mancheforcing (negen slagen)
  - evenwichtige handen met 22-23 punten
  - evenwichtige handen met 26-27 punten
- U hebt een mancheforcing hand als u tegenover een doubleton troef en een verdwaalde vrouw de manche kunt maken. U moet daarnaast minstens drie verdedigende slagen hebben. Met een extreme tweekleurenhand (vanaf 6-5) is het vaak beter op éénniveau te beginnen.

Antwoorden op een rijtje

- 2♦ afwachtbod
- 2♥/♠ twee tophonneurs-vijfde

- 3♣/♦ twee tophonneurs zesde, 8+ punten
  - 3♥/♠ semisolide zeskaart of langer
- Alleen na het 2♦-antwoord kan het bieden nog in een deelscore eindigen. Namelijk na:
- 2♣-2♦-2SA,
2♣-2♦-2♥/♠-3♣-3♥/♠
2♣-2♦-3♣/♦-3X-4♣/♦

Verder na 2♣-2♦

- 2♥/♠ 1 mancheforcing 5+ ♥/♠
- 2 éénkleurenhand, 6+ ♥/♠, negen slagen
- 2SA 22-23 punten semi-evenwichtig
- 3♣/♦ negen slagen met 6+ ♣/♦
- 3♥/♠ zelfstandige kleur
- 3SA 26-27 punten semi-evenwichtig → Baron
- 2♣-2♦-2♥/♠-3♣ = second negative

zich met hooguit één slag bij die mening aan.

U ziet dat tegenover bijvoorbeeld een vierkaart harten en ♠A 3SA al een kans heeft. Zuid moet dus snel 3SA bieden. Elke vierkaart moet hij zien als een stop. Partner heeft negen slagen beloofd, zuid hoeft alleen maar vijf 'tegenslagen' te voorkomen.

De openaar kan na 2♣-2♦ ook 3♥ of 3♠ herbidden. Hij geeft daarmee aan dat zijn kleur tegenover een renonce speelbaar is en dat de manche zeker is. De antwoorder is verplicht zijn controles te bieden.

Als de openaar na 2♦ 4♥ of 4♠ nabiedt, vertelt hij dat er precies tien slagen zijn. De hand is niet zo sterk wat betreft punten, maar de kleur is erg lang. Alleen met azen en heren mag de antwoorder doorgaan. Dit zijn twee voorbeelden van zo'n sprong naar 4♥/♠:

♠ AHV 10 8 7 6	♠ HV
♥ AHB 10	♥ AHB 10 6 4 3 2
♦ 3	♦ A
♣ 2	♣ 6 5

De sprong naar 3SA belooft 26-27 punten. Wij kijken elkaar aan. Ja, het komt af en toe voor. Tezamen komen we toch op een keer of vijf dat we met dit puntenaantal gezegend zijn geweest. Het vervolg staat in geen enkel leerboek. Wij spelen na 3SA 4♣ als *Baron* en 4♦ en 4♥ als *transfer*. 4SA is kwantitatief en geeft een hand aan met een punt of zes. 4♠ is over en met dat bod kunt u eventueel naar de azen vragen.

Baron, 4♣ dus, houdt in dat u en partner vierkaarten van onderaf gaan bieden. Zo kunt u ook nog achter een ruitenfit komen en mocht partner met 4SA antwoorden, geen vierkaart in ruiten, harten of schoppen, dan

is een eventuele klaverenfit boven water. Partner moet na 4♣ doorbieden tot 4SA en met een fit ophogen. U biedt niet met elke hand 4♣. Tegenover minstens 26 punten is het niet zo belangrijk dat u de 4-4 fit in een hoge kleur vindt. Meestal zijn er ook in 3SA wel negen slagen. Als u 4♣ biedt, bent u bereid zonder fit 4SA te spelen. U hebt dus sleminteresse en bent op zoek naar een fit. Omdat het 4SA-bod van beide partijen steeds een afzwaai-bod is, kan geen van beide spelers meer azen vragen.

We hebben nog één type herbbieding overgeslagen. 2♥/♠ geeft een semiforcing of mancheforcing hand aan met harten of schoppen als langste kleur. Dat kan slechts een vijfkaart zijn, maar dan is de hand mancheforcing en ontkent het een hand die geschikt is voor sans atout: een 5-5 of een 5-4-3-1 met een kleine singleton. Het bod is forcing. Dus ook met nul punten moet de antwoorder nog een keer bieden.

Met dezelfde argumenten als eerder vinden we 2SA als negatief bod van de antwoorder ook hier een *crime*. Wij gebruiken (ook na 2♥) 3♣ als *second negative*. De klaverenkleur is wel vaker het kind van de rekening. Dat bod zegt dat er tegenover een semiforcing geen manche in zit: geen enkele slag mee. Als de openaar na 3♣ zijn kleur herhaalt, 3♥ of 3♠, mag de antwoorder passen. Dat is dus de derde situatie waarin u na 2♣ onder de manche mag passen. We zetten die biedverlopen nog even op een rijtje:

West	Noord	Oost	Zuid
-	2♣	pas	2♦
pas	2SA	pas	pas
pas			

Antwoorden

bij de opgaven op pagina's 50, 52 en 54

- A** 2♦. U wilt tegenover elke nulpunter 3SA spelen. Na 2♣-2♦-3SA is de kans groot dat partner u in 4♥ of 4♠ parkeert. U kunt dit type handen in 2♦ stoppen met als herbbieding 3SA: negen slagen en een lange lage kleur.
- B** 1♠ (desnoods 4♦ of 4♠). U hebt wel negen slagen, maar niet voldoende verdedigende waarden. Als partner hun 5♦ doubleert, weet u niet wat u moet doen.
- C** 1♠. Tegenover een doubleton schoppen en ♣A, ♦A of ♥H is 4♠ nog lang niet gemaakt. U hebt te weinig voor een semiforcing in schoppen.
- D** 1♣. Als partner past, mist u waarschijnlijk geen manche. U hebt na een positief geluid van partner een uitstekende herbbieding met 2♠. Een klaverenslem is zo gemakkelijker te bieden dan na 2♣-2♦-2SA.
- E** 1♠. U hebt te weinig voor een mancheforcing tweekleurenhand. Tegenover een doubleton troef en een vrouw is de manche ver weg.
- F** U telt negen slagen en minstens drie verdedigende slagen. Voldoende voor 2♣. U

- verkoopt uw hand als een semiforcing schoppen.
- G** 2♦. U hebt niets te melden.
- H** 2♦. Benut alle biedruimte om uit te zoeken wat het beste slem is.
- I** 2♦. Uw schoppenkleur is niet sterk genoeg om 2♠ te mogen antwoorden.
- J** 3♦. Een goede zeskaart en minstens acht punten.
- K** 3♥. Minstens zeskaart en speelbaar tegenover een singleton.
- L** 2♦. 2♥ zou mogen, maar tegenover 22-23 is het geen slem en kan partner beter het contract spelen (na een transfer).
- M** 4SA. Kwantitatief. Tel een punt extra voor de vijfkaart harten.
- N** 3SA. Partner mag kiezen tussen 3SA en 4♥.
- O** 4♦. Vijfkaart harten en vierkaart ruiten, sleminteresse. 4SA is nu afwijzend.
- P** 3♠. Mancheforcing, mogelijk is het slem.
- Q** 4♠. Tegenover negen slagen heb ik de tiende.
- R** 3♣. *Second negative*. Als partner daarna 3♠ biedt (semiforcing), past u en over elk ander bod (mancheforcing) biedt u 4♠.

West	Noord	Oost	Zuid
-	2♣	pas	2♦
pas	3♣	pas	3♠
pas	4♣	pas	pas
pas			

West	Noord	Oost	Zuid
-	2♣	pas	2♦
pas	2♠	pas	3♣
pas	3♠	pas	pas
pas			

Alle andere biedverlopen zijn mancheforcing. Maak nog even deze opgaven terwijl wij de boekenkast weer inruimen.

M	N	O
♠ 6 5	♠ 10 9 5	♠ 9 6 3
♥ AB 10 6 3	♥ V 10 7 5 3	♥ H 10 8 3 2
♦ HB 5	♦ V 10 3 2	♦ AV 6 5
♣ 8 7 3	♣ 8	♣ 7

Noord	Zuid
2♣	2♦
2SA	3♦
3♥	??

P	Q	R
♠ V 6 5	♠ B 8 4 3	♠ 8 6 4
♥ AB 6 3	♥ 7	♥ 6 5 4
♦ 8 5 4 2	♦ 8 5 4	♦ B 6 4 2
♣ 8 6	♣ V 9 6 4 3	♣ 10 7 2

Noord	Zuid
2♣	2♦
2♠	??

Wat biedt u als zuid? Antwoorden in het kader op deze pagina.

Nog even dit

Er zijn maar weinig biedverlopen na 2♣ die in een deelscore kunnen eindigen. De meeste biedverlopen zijn dus mancheforcing.

Noord	Zuid
2♣	2♦
2♠	??

We zagen al dat zuid met 3♣ kan vertellen dat hij erg zwak is (*second negative*). Hij heeft geen enkele hulp voor partner. Elk ander bod maakt het bieden mancheforcing, ook 3♠.

Wat is hier nu het verschil tussen 3♠ en 4♠ van zuid? Het principe van *slow en fast arrival* komt om de hoek kijken. Met 4♠ (*fast*) maakt zuid het bieden af. Hij zegt: 'Voor het geval je slechts negen slagen hebt, kan ik in mijn hand wel een slag voor je vinden.' Met 3♠ (*slow*) laat zuid nog biedruimte over voor onderzoek. Dat bod geeft een sterkere hand aan. Het belooft een fit (minstens driekaart) en minstens één keiharde slag (een aas of heer-vrouw) ernaast.

Met een fit kan zuid ook anders bieden. Een sprongbod na 2♠ belooft ook een fit. U kunt het spelen als een singleton (*splinter*) of als een redelijke vijfkaart in de geboden kleur. Er zijn ook paren die een sprong in een kleur spelen als een vijfkaart met fit en 3SA (over 2♠) gebruiken als een fit en 'ergens een singleton'. 4♣ vraagt waar de singleton zit. ♠

In het volgende nummer:
Systemen met een sterke 1♣-opening